

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น ในสังกัดของรัฐบาลและเอกชน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาระดับของปัญหาทางวินัยด้านการเรียน ความประพฤติและการแต่งกายตามทัศนะของนักเรียน

5.1.2 เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียนและสังคมมีผลต่อปัญหาด้านวินัย

5.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียน

5.1.4 เพื่อศึกษาสมการในการพยากรณ์ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

5.2.1 นักเรียนมีปัญหาทางวินัยอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับปัญหาด้านวินัยในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5.2.3 นักเรียนที่เรียนในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับปัญหาด้านวินัย ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5.2.4 นักเรียนที่เรียนในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับปัญหาด้านวินัยในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5.2.5 นักเรียนได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

5.2.6 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน สังคมและสภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.7 นักเรียนที่เรียนในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน สังคม และสภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.8 นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน สังคมและสภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.9 ปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมในแต่ละด้านและโดยรวม มีความสัมพันธ์กัน

5.2.10 สภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปัจจัยที่มีอำนาจในการพยากรณ์ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกชั้นปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในวิทยาลัยและโรงเรียนอาชีวศึกษา ในสังกัดของรัฐบาล และเอกชน กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 941 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เป็นนักเรียนชายจำนวน 546 คน นักเรียนหญิงจำนวน 395 คน

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาด้านวินัยของนักเรียนผู้วิจัย ได้รับปรับปรุงมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนของ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านการเรียน ด้านความประพฤติ และด้านการแต่งกาย จำนวน 40 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และนำไปหาความเที่ยงได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยปรับปรุงเฉพาะแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่เกี่ยวกับการอบรม

เสียงดูและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมครู และกลุ่มเพื่อนจากแบบสอบถามของ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม จำนวน 65 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน แล้วนำไปหาความตรงตามภาวะสันนิษฐานหรือทฤษฎี (Construct Validity) เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์สูง แล้วนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

5.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขออนุญาตกรมต้นสังกัดของโรงเรียนและผู้อำนวยการของโรงเรียน นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและรับคืนด้วยตนเอง จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 951 ชุด ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คืนมาจำนวน 941 ชุด

5.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.3.4.1 ประมวลผลนับกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และระดับชั้นปี

5.3.4.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนรายข้อ คะแนนรายด้านและคะแนนรวมของปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียน

5.3.4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายด้านและคะแนนรวมของปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษาโดยใช้ค่าที

5.3.4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายด้านและคะแนนรวมของปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมตามตัวแปร ระดับชั้นปีโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

5.3.4.5 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนโดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

5.3.4.6 สร้างสมการในการพยากรณ์ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน โดยวิธีการถดถอยพหุคูณเป็นขั้น

5.4 ผลการวิจัย

5.4.1 นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาทางวินัยด้านการเรียน ด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกายและปัญหาทางวินัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาทางวินัย ด้านการเรียนเป็นอันดับแรก ด้านการแต่งกายรองลงมา และด้านความประพฤติเป็นอันดับสุดท้าย

5.4.2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาทางวินัยด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ปัญหาด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกายและปัญหาทางวินัยโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.3 นักเรียนที่เรียนในระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัญหาทางวินัยด้านการเรียน ด้านความประพฤติ ด้านการแต่งกายและปัญหาทางวินัยโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.4 นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีปัญหาทางวินัยด้านการเรียน ด้านความประพฤติด้านการแต่งกาย และปัญหาทางวินัยโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.5 ผลกระทบที่นักเรียนอาชีวศึกษาได้รับจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยได้รับผลกระทบทางสังคมปานกลางสูงเป็นอันดับแรก สภาพแวดล้อมทางครอบครัวรองลงมา และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

5.4.6 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.7 นักเรียนที่เรียนในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันได้ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.8 นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นปีที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางสังคมไม่แตกต่างกัน แต่สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนและสภาพแวดล้อมโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.9 ปัญหาทางวินัยกับสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันน้อย และมีความสัมพันธ์กันในทางลบ

5.4.10 สภาพแวดล้อมทางสังคม สภาพแวดล้อมทางครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมด้านวินัยในทางลบ สามารถพยากรณ์อย่างเชื่อถือได้ประมาณ 20.794 เปอร์เซนต์

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

5.5.1.1 จากผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาทางวินัยด้านการเรียน ความประพฤติ และการแต่งกายอยู่ในระดับน้อยและมีปัญหาทางวินัยด้านการเรียนเป็นอันดับแรก ในจุดนี้ผู้บริหารโรงเรียน ควรมอบนโยบายที่แน่นอนในเรื่องของการปกครองนักเรียน โดยให้ครูทุกฝ่ายร่วมมือกันแก้ไขปัญหา และควรส่งเสริมให้มีการแนะแนวในโรงเรียน โดยผู้ที่มีความรู้ทางแนะแนวอย่างแท้จริง วิธีการสอนและการให้การบ้านของครูก็ส่งผลต่อปัญหาทางวินัยด้านการเรียนได้เช่นกัน ครูควรจะต้องเตรียมการสอนและตั้งใจสอนอย่างจริงจังให้การบ้านของครูก็ควรเหมาะสม คือไม่มากเกินไป และไม่ยากจนเกินไปจนทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้หลบเลี่ยงหรือหลบหนีการเรียน ส่วนปัญหาทางวินัยด้านการแต่งกายที่นักเรียนกระทำผิดวินัยรองลงมา จุดนี้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรจะเข้าใจ ไม่ควรใช้มาตรการรุนแรงในการทำโทษ เช่น ตีหรือประจานให้อาย ควรจะเรียกมาตักเตือนหรือชี้แจงเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากกว่า ส่วนปัญหาทางวินัยด้านความประพฤติ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายปกครอง ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน หน่วยงานวัดรนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ควรจะร่วมมือกันสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ไม่ควรมอบภาระนี้ให้เป็นของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

5.5.1.2 จากผลการวิจัย ปรากฏว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และสังคมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำเป็นอันดับแรก ในจุดนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักในบทบาทของตนเองว่า ได้ออกกฏระเบียบที่เข้มงวดเกินไป หรือไม่ สภาพห้องเรียนเหมาะสมหรือไม่ พฤติกรรมของครูที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนได้เช่นกัน ครูควรให้ความรัก ความเข้าใจ เป็นผู้คอยชี้แนะในทางที่ถูก ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ส่วน

สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางสังคม ในจุดนี้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง ควรเข้าใจวิธีการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น คอยชี้แนะให้บุตรหลาน ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป ผู้บริหารประเทศหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะต้องมองเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน ควรสร้างสื่อต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม การเลือกรับวัฒนธรรมของต่างชาติ นอกจากนั้นผู้ปกครองในสังคมควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก เข้าใจบทบาทของตนเองรวมทั้งเข้าใจเด็กด้วย

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการทบทวนวิจัยต่อไป

5.5.2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนในระดับที่กว้างขึ้น เช่น ระดับเขตการศึกษา ระดับภูมิภาคและระดับประเทศหรือศึกษาในระดับการศึกษาอื่นๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา เป็นต้น

5.5.2.2 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ควรให้มีการวิจัยในทางตรงกันข้ามนี้ ในรูปของการวิจัยเชิงทดลองเพื่อรับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาทางวินัย

5.5.2.3 ควรศึกษา เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียน อาชีวศึกษาที่ประพฤติผิดวินัยและนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และนำผลที่ได้มาแก้ปัญหาทางวินัยต่อไป

5.5.2.4 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางวินัย เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง นักเรียนที่อาศัยอยู่ในหอพักและนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง เพื่อค้นหาตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน

5.5.2.5 ควรมีการศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนโดยวิธีอื่น เช่น การสังเกตและการสัมภาษณ์ เป็นต้น

5.5.2.6 ควรมีการศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนตามทัศนะของผู้ปกครอง ครูและผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น